UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Ex postq[ue] comedit cum eis: insuffla[n]s dedit eis spiritu[m]s[an]ct[u]m. ca. cxciij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

in lucã dt illũ vocatũ amon. Poſt vaſtatio-nem iudee ſub marco aureliano: reſtaurata eſt emaus. ꝛ dicta ē nicopolis: hec erat a hie-rusalē in ſpacio .lx. ſtadiorũ. Tradunt greci ſcꝑtores herculē gigātē vno anhelitu .cxxv. paſſus cucurriſſe ꝛ ſtetiſſe. ꝛ a ſtando ſpaciũ hmōi vocāt ſtadiũ. Cũq; octo ſtadia faciāt miliare i ſũma .lx. faciũt .vij. milia paſſuũ: et q̇ngētos .id ē .vij. milliaria. ꝛ q̄ttuoꝛ ſtadia .i. leucas tres: ꝛ tres ꝑtes q̄rte. Ibat aũt ieſus cũ ill': ꝛ oculi eoꝝ tenebant̃ ne eũ agnoſcerēt vñ videt̃ aliđ i oculis eoꝝ fuiſſe: ne eũ agno-ſcerēt. Et alibi legit̃ ꝙ apparuit eis i alia effi-gie. ꝗ aliđ etiã erat in eo: ne eum agnoſcerēt. Potuit etiā eē vt mutatio eiuſdē corpis moꝛ-talis in imoꝛtale nō poſſit fieri ſine q̄dā alte-ratione ꝑ q̄ ſubito viſus nō agnoſceret̃: vt ſi q̇s quē videret pueꝝ ſi paulo pꝰ occurrentē ſibi iuuenē videret: nō moꝝ eũ cognoſceret.

Et cũ cognouiſſent eũ i fractōe panis: ꝛ euanuiſſet ab eis ea dē hoꝛa regreſſi ſunt i hierl'm: ꝛ inuenerũt ꝯgregatos .xj. ꝛ eos q̇ cũ eis erāt dicen-tes: quia ſurrexit do-minꝰ vere. ꝛ apparuit ſimoni: ꝛ illi narrabāt que geſta erāt in via. ꝛ q̄uo cognouerũt eũ in fractione panis.

Fregit ꝛ poꝛrigebat ill'. Ideo tres fiũt ꝑtes hoſtie: vna q̄ſi ē dñi. due poꝛrigũt̃. vna ſa-cerdoti: altera miniſtro vel reſeruat̃ infirmo.

Q dñs apparuit aliis abſente thoma. Capl'm .CXCII.

Quidam autē ex eis nō crediderũt: ex q̇bꝰ vnꝰ erat thomas Quo egreſſo cũ adhuc alij colloq̄rent̃ d his q̄ audierāt. ꝛ ſero iam eēt ꝛ foꝛes eſſent clauſe ꝓpt metũ iudeoꝝ: ſte-tit ieſus i medio eoꝝ ꝛ ait. Pax vob: ego ſũ nolite timere. Ipi autē ꝯturbati puta-bāt ſe ſpiritũ videre. Nondũ enim crede-bāt vel tertia die po-tuiſſe veram carnem reſurgere. vel ſuſcita-tā clauſis ianuis poſ-ſe intrare. Et ait ill'. Uidete manꝰ meas ꝛ pedes meos. palpate ꝛ videte: qꝛ ſpũs car-nem ꝛ oſſa nō habet: ſicut me videt̃ habere. Oſtēdit eis cicatrices manuũ. pedũ. ꝛ lateris. Tribꝰ de cauſis ꝑcipue reſeruauit dñs cica-trices i coꝛpe lꝫ incoꝛruptibili. Ad coꝛrobo-randā fidē apl'oꝝ: qꝛ ſui rexerat. Et vt ſp re-ꝑſentet pr̄i: q̄le genꝰ moꝛtis tulit ꝑ nob: qđ eſt q̇dam modꝰ interueniēdi ꝑ nob. Et vt in iudicio videāt ꝑfidi: i quē pupugerũt. Et vt oſtēdat omī carni ſigna victoꝛie ſue. Uerbi grā Miles foꝛtiter egit: ꝛ multꝭ vulneribꝰ ꝑ-foſſus ē. Ait illi medicꝰ Uis ſanari ſine omī cicatrice: vel cũ cicatricibꝰ ſine oī defoꝛmita-te. Puto ꝙ in ſignũ gl'ie ſue ꝛ ꝑ exemplo ali-os aīandi ad idē reſeruaret cicatrices Et no-ta ꝙ duo mira ſ'm humanā rōnē ꝛ ſibi ꝯtra-ria dñs oſtēdit eis. Coꝛpꝰ ſcꝫ incoꝛruptibi-le ꝛ palpabile Nā palpari nō pōt qđ nō coꝛ-rũpit̃: ꝛ coꝛrũpi neceſſe eſt qđ palpat̃. Dicit tñ Beda ꝙ coꝛpꝰ dñi ꝛ ſubtile erat ꝑ effectũ ſpũalis potētie. ꝛ palpabile ꝑ veritatem na-ture. i. palpabile oſtenſum: vt veritatē carnis ꝓbaret Uel pōt dici coꝛpus dñi vere viſibi-le ꝛ palpabile aliis incoꝛruptibꝰ. A coꝛru-ptibilibus ꝟo videri ꝛ palpari nō poteſt: ni-ſi miraculoſe.

Inde ē ꝙ in mittēdo partē hoſtie in calicē vbi ſignat̃ reſurrectō ſubdit̃ Pax d. ſ. ſ. vo. Et epūs cũ ꝑmo cō-uertit ſe ad ꝓpl'm in miſſa dixit Pax vob. Oſculũ ꝟo longe pꝰ introductũ eſt ꝑ cau-ſa ſupꝛadicta.

Q poſtq̄ꝫ comedit cũ eis inſufflans de-dit ſpiritumſanctũ. Ca. CXCIII.

Adhuc illis non credētibꝰ: ait ieſus. Habetis hic aliq̇d qđ māducet̃ Et obtulerũt ei ꝑtē piſcis aſſi: ꝛ fauũ mellis Et māducās reliquias dedit illis Sꝫ ſciendũ eſt cibos a dño ſumptos poſt reſurrectionem non ſolũ ſumptos ſed etiā abſumptos. ſicut aq̄ miſſa in ignē abſumit̃. Ante moꝛtem ꝟo ſumptos in alimoniā. Aliter eñ abſoꝛbet aquā terra ſitiens: aliter radiꝰ ſolis candēs. Et ait illis. Hec ſunt ꝟba q̄ locutus ſum cũ adhuc vo-biſcũ eſſem. i. ſi illis vob paſſibilis. Tunc ape-ruit eis ſenſum: vt intelligerēt ſcꝑturas: ꝛ di-xit eis. Uos eritis mihi teſtes hoꝝ in omīs gentes incipientes a hierl'm. Gauiſi ſunt ꝗ diſcipuli viſo do-mino .i. agnito. Di-xit ꝗ eis iteruꝫ. Pax vob: ſupple ſit vl' eſt. Tñ cum vicariꝰ chr̄i pontifex ſcꝫ dicit po-pulo Pax vobis: tñ ſubintelligitur: ſit. Qui

Inde ē ꝙ audita ꝓ-nũciatōne euangelij vertimur ad oꝛiētē q̄-ſi ad hierl'm grās a-gentes: qꝛ inde venit ad nos euangeliuꝫ.

vt oſtendat ſe chr̃i vicariũ. Qñq; dt Pax vobis. tunc ſcʒ cũ primo vertit̃ ad pp̃l'm in miſ-ſa: q: hec fuit p̃ma vox chr̃i ad diſcipl'os pꝰ reſurrectionẽ. Inſtar vero alioꝝ ſacerdotuʒ dicit poſtea Dñs vobiſcum: vt ſe vnum ex nobis eſſe oſtendat.

Hec cum dixiſſet inſufflauit: ⁊ dixit eis. Accipite ſpiritũſanctum: quoꝝ remiſeritiſ peccata remittũtur eis: ⁊ quorũ retinueritiſ retenta erũt.

Apl'i dicunt̃ accepiſſe ſpiritũſanctuʒ ter. Primo ad gratiã curationum. Scđo ad remittendũ peccata. Tertio ad loquẽduʒ varijs linguis.

Huic ſententie q̃dã adherent dicẽtes. Neminẽ poſſe ſoluere vl' ligare niſi habeat ſpiritũſanctũ: quo auctore h̃ faciat. Sʒ attendere debent: q: etiaʒ ante reſurrectionẽ dedit eis ieſus eandẽ poteſta-tem ſine inſufflatione: nec tñ legit̃ ibi dediſſe ſp̃mſanctũ eis. Que duo p̃dixit moyſes ibi: ſuxerunt mel de petra. i. potentiã ligandi et ſoluendi: ⁊ miraculoꝝuʒ a chriſto immuni a peccato q̃uis mortali: ⁊ poſtea oleũ d̃ ſaxo duriſſimo. i. eandem potentiã cũ ſp̃uſancto de chr̃o impaſſibili.

Quo apparuit thome. Ca. CXCIIII.

c

Jnq; euanuiſ-

ſet ab eis: redijt thomas. Dixe-rũtq; alij ad eũ. Vidimꝰ dñm. Qui dixit ſe ñ crédituꝝ: niſi videret ⁊ tãgeret cicatrices vulnerũ. Poſt dies aũt octo cum eſſent diſcipuli intus: ⁊ thomas cũ eis: ſtetit ieſus in medio ianuis clauſis: ⁊ ait thome. Infer digitũ tuũ huc: ⁊ vide manus et latus ⁊ noli eſſe incredulus ſed fidelis. Rñdit thomas. Dñs meus ⁊ deus meꝰ. ſ. es tu. Et ait ieſus. Quia vidiſti me thoma credidiſti. btĩ qui nõ viderunt ⁊ crediderunt. Tamẽ q̃daʒ dicũt thomam tm̃ vidiſſe: nec auſum tange-re: quia chriſtus tm̃ dixit: q: vidiſti me. Sʒ q: viſus p̃ quolibet ſenſu poni ſolet: põt dici vidiſti. i. tetigiſti. p̃ſertim q: dñs dixerat. Infer digitum tuuʒ huc ⁊ vide. Hec ⁊ alia fecit ieſus ad robur fidei noſtre: ⁊ multa que non legunt̃ in euangelio.

De apparitione ad mare tyberiadis. Capl'm. CXCV.

p

Oſt hec aũt ma

nifeſtauit ſe ieſus ad mare tyberiadis. Piſcabantur autẽ diſcipuli. vij. nocte q̃dam: vt haberent cibos. Et cũ nihil prendi-diſſent: mane ſtetit ieſus in litore. Cũq; ad p̃ceptum eiꝰ in dextera nauigij rete miſiſſent impleuerũt illud. cliij. magnis piſcibꝫ. Et ait ioannes. Dñs eſt. Tunc petrus miſit ſe ĩ mare. Alij nauigio venerunt: ⁊ inuenerunt prunas in litore: ⁊ piſcem ſuppoſitũ: ⁊ paneʒ iuxta poſitũ: ⁊ aſſantes ſimul de piſcibꝫ q̃s prẽ-diderant: manducauerũt cũ ieſu: ſcientes q: dñs eſt. Et fuit hec tertie diei manifeſtatio. ſʒ poſt quot dies ab octaua die reſurrectionis non eſt determinatũ. Tunc dixit ieſus petro Simon ioãnis diligis me plus his. Interrogabat dñs qđ ſciebat. Sʒ inuit vt ⁊ corde credamꝰ: ⁊ ore ꝯfiteamur. Et ait petrꝰ. Etiã dñe tu ſcis: q: amo te. Nõ ẽ ſic diſtinguẽdũ etiam dñe vt ſcʒ dixiſſet ſe diligere plus alijs Hoc eñ neſciebat: ſʒ abundãt etiã idiomate hebreo. Tacẽs g̃ qđ ignorabat rñdit qđ ſciebat. Vl' ita Dñe amo te. ⁊ etiã tu ſcis q: amo te. q. d. Teip̃m teſtem inuoco: q: amo te Dicit ei ieſus. Paſce agnos meos. q. d. Exhibitio op̃is ſit p̃batio dilectionis. Cũ q̃ſiſſet idip̃m ſcđo ⁊ idẽ reſpõdiſſet petrus. Iterũ ſubdidit Paſce agnos m. Poſt tertiam p̃o reſponſionẽ ſubdidit. paſce oues meas. q. d. Paſce docendo. paſce op̃ando: paſce moriendo. Tũc dixit ei ieſus Cum eſſes iunior cingebas te: ⁊ ambulabas vbi volebas. Cũ aũt ſenueris extẽdes manꝰ tuas ⁊ alius te cinget: ⁊ ducet q̃ tu nõ vis: ſignificãs. q: crucifigeret̃ nolẽs ſc̃m ſenſũ carnis. Et addidit. Sequere me. i. ſequeris me in genere mortis.

Opiniones de morte Joannis. Capl'm. CXCVI.

t

Unc cepit ieſus

abire: ⁊ cepit petrus eum ſeq̃: putãs h̃ ſibi a dño mandatũ. Seq̃-bat̃ etiã cũ ioãnes. Cõuerſus petrꝰ vidit illũ ſequentẽ: ⁊ ait ad ieſum. Dñe: hic aũt q̃d ſup-ple patiet̃. Poſtq; eñ audierat ſe crucifigendum voluit etiã fratris exitũ cognoſcere. Reſpondit ieſus. Sic eũ volo manere donec veniã. Putauerũt ergo diſcipuli ioannem non moriturũ: donec chr̃s veniret ad iudiciũ Sʒ nõ erat magnũ dare dilecto non mori: cũ diſ-ſolui ⁊ eẽ cũ chr̃o meliꝰ ſit. Dixit g̃ dñs ꝙ in pace ſeniũ finiret. Tñ fuerũt q̃ dicerẽt: ſic eũ adhuc viuere: q: cũ in defoſſum ſibi tumulũ